

OOST-VLAAMSE VERENIGING
DORPSBELANGEN

Beleidsplan 2013 -2014

*Waar bewonersgroepen uit
Oost-Vlaams landelijk gebied
elkaar ontmoeten.*

INLEIDING

“De Oost-Vlaamse Vereniging Dorpsbelangen. Kenniscentrum en belangenbehartiger voor en door bewoners(groepen) op het platteland.”

De ‘Oost-Vlaamse Vereniging Dorpsbelangen vzw’ is een organisatie die is ontstaan uit de jarenlange inzet van Samenlevingsopbouw Oost-Vlaanderen op het mobiliseren van bewonerskracht op het Oost-Vlaamse platteland. In de voorbije jaren zijn in de provincie tal van bewonersgroepen ontstaan die het opnemen voor het welzijn en de leefbaarheid van dorpsgemeenschappen. Die groepen ontstonden dikwijls na uitvoering van een grootschalige enquête onder de naam DORP inZICHT, maar andere hebben een andere oorsprong en historiek. Vele van die bewonersgroepen, bewonerscomités, bewonersplatforms, dorpsraden vonden elkaar in de projectwerking van Samenlevingsopbouw Oost-Vlaanderen: ze wisselden ervaringen uit, deelden kennis, genoten vorming en deden aan gezamenlijke belangenbehartiging. De band tussen die organisaties en de gedeelde verwachtingen resulteerde begin maart 2013 in de oprichting van de vzw Oost-Vlaamse Vereniging Dorpsbelangen.

De Oost-Vlaamse Vereniging Dorpsbelangen is als vzw een pionier in Vlaanderen. Dat wil niet zeggen dat we geen inspiratie kunnen halen uit goede praktijken van andere verenigingen. Onze noorderburen staan al veel verder in het bevorderen van inspraak en participatie bij burgers op het platteland. Iedere provincie heeft daar een Vereniging Kleine Kernen en deze provinciale verenigingen zijn daarboven lid van de Landelijke Vereniging Kleine Kernen. De vzw hoopt een aanzet te zijn naar gelijkaardige initiatieven in de andere Vlaamse provincies en de uitbouw van een Vlaamse Vereniging Dorpsbelangen.

Via dit beleidsplan wil de vzw alle informatie over zichzelf delen. We vinden het belangrijk voor onszelf en de buitenwereld dat dit plan de doelstellingen en acties die nog worden ondernomen in 2013 en 2014 bundelt.

In dit plan vindt u eerst algemene informatie over het ontstaan, hoe we aansluiting vinden bij het Vlaamse beleid, onze ambitie voor de toekomst en de huidige situatie van de vzw. Onze huidige en beoogde partners worden hier ook beschreven. Daarna stellen we onze missie en visie en de opdrachten die we onszelf toekennen. Om deze opdrachten te kunnen verwezenlijken hebben we deze omgezet in concrete acties die we in 2013 en 2014 willen ondernemen. Tot slot vindt u ook een planning die als richtlijn zal worden gebruikt en die we in de grote lijnen willen volgen.

Wij hopen u met dit plan voldoende informatie te verstrekken over onze vzw. Wij wensen u alvast veel leesplezier.

Luc David
Voorzitter Oost-Vlaamse Vereniging Dorpsbelangen vzw

INHOUD

1.	ALGEMEEN.....	5
1.1	Ontstaan.....	5
1.1.1	DORP inZICHT maakt in heel wat dorpen iets los.....	5
1.1.2	Naar een Oost-Vlaamse Vereniging Dorpsbelangen.....	6
1.2	Aansluiting bij het Vlaams beleid.....	8
1.3	Huidige situatie.....	10
1.3.1	Leden algemene vergadering.....	10
1.3.2	Raad van bestuur.....	10
1.3.3	Personeel.....	11
1.4	Partners.....	12
2.	MISSIE, VISIE EN AMBITIE.....	14
2.1	Missie.....	14
2.2	Visie.....	14
2.3	Ambitie.....	14
3.	OPDRACHTEN.....	17
3.1	Opdrachten gericht op inhoudelijke werking.....	17
3.2	Opdrachten gericht op de uitbouw van de organisatie.....	18
4.	ACTIES 2013-2014.....	19
4.1	Van bekendmaking tot gesprekspartner.....	19
4.2	Communicatie.....	19
4.3	Kennisdeling.....	20
4.4	Netwerking.....	21
4.5	Belangenbehartiging, advies en ondersteuning.....	22
4.6	Financiële en personele uitbouw.....	22
5.	PLANNING.....	23

1. ALGEMEEN

1.1 Ontstaan

Verschillende veranderingen op het platteland hebben een belangrijke impact op de landelijke omgeving. DORP inZICHT werd toegepast in heel wat dorpen in Vlaanderen en leidde ertoe dat er meer aandacht ontstond voor duurzame betrokkenheid van de bewoners bij het gemeentelijk beleid van die dorpen. Bewonersgroepen ondervonden daarbij de nood om de krachten te bundelen en van elkaar te leren. De Oost-Vlaamse Vereniging Dorpsbelangen werd opgericht om aan deze noden te voldoen.

1.1.1 DORP inZICHT maakt in heel wat dorpen iets los¹

Er hebben zich op het platteland de voorbije decennia veranderingen voorgedaan die een belangrijke impact hebben op het karakter en uitzicht van onze landelijke omgeving. De evoluties in de landbouw, de ontwikkelingen in ons leef- en werkpatroon en een steeds verdergaande verwevenheid tussen stad en platteland zijn er maar enkele van.

Ook bij de bewoners deden zich grote veranderingen voor. Enerzijds worden de afstanden naar werk en voorzieningen steeds groter waardoor contacten zich ook steeds meer buiten het dorp afspelen. Anderzijds worden de eigen woning en woonomgeving steeds belangrijker om de eigen identiteit vorm te geven en te etaleren. Bijgevolg stijgt ook het belang van de zeggenschap die dorpsbewoners willen hebben over de eigen woonsituatie.

Deze evolutie leidde ertoe dat dorpen in toenemende mate de overstap maakten van 'autonoom' dorp – met alle functies – naar 'woondorp'. Al is de realiteit niet altijd even eenvoudig. Heel wat bewoners hanteren ook nu nog het autonome dorp als referentiekader en blijven de ontwikkelingen in hun dorp beoordelen vanuit dit beeld. Het gaat om specifieke groepen: ouderen, inwoners die ter plaatse zijn opgegroeid en bewoners die er wonen en werken. Het referentiebeeld van het woondorp wordt vooral gehanteerd door jongeren, zij die elders werken en bewoners die zich recent in het dorp hebben gevestigd.

Deze nieuwe verhoudingen op het platteland zorgen voor spanningen tussen 'autochtonen' en nieuwe bewoners, verlies van sociale samenhang, grote veranderingen op de woningmarkt en specifieke problemen vooral voor vervoersafhankelijken. De vermindering of verschraving van basisvoorzieningen en commerciële diensten, de grotere afstand naar diensten en besturen en de ontoereikendheid van vervoersmogelijkheden om maar enkele te noemen.

¹ DEKONINCK, J.; JOOS, L.; VIANE, K.; LAGA, K.; VAN MOORTELE, S. en VAN DER BRACHT, M.. (2010) *Wat DORP inZICHT voor ons en ons dorp betekent*. 2^e druk p.1

Europese en Vlaamse beleidsvoerders bleven echter niet blind voor die veranderingen en ontwikkelden recent een specifiek plattelandsbeleid. Het is in dit kader dat Samenlevingsopbouw in Vlaanderen op zoek ging naar een methodiek om bewoners te betrekken bij de veranderingen die zich in hun eigen woonomgeving voordeden en nog verder zullen voordoen. Ze stoten in hun zoektocht op de methodiek 'Village Appraisals' die er al jaren met groot succes in slaagde om dorpsbewoners in Engeland te mobiliseren om zelf werk te maken van de leefbaarheid van hun eigen dorp. In het kader van het Europese 5B-programma werd deze methodiek in het Meetjesland vertaald, hertaald en in 5 Meetjeslandse dorpen (Boekhoute, Donk, Oostwinkel, Poeke en Vinderhoute) uitgetest in 2001.

De methodiek werd verfijnd, in een internettoepassing gegoten en voor toepassing in geheel Vlaanderen beschikbaar gesteld onder de naam DORP inZICHT. Sinds de start van het project in 2001 hebben in Oost-Vlaanderen een 43-tal bewonersgroepen de methodiek toegepast. In de beginjaren was DORP inZICHT in haar toepassingen vooral gericht op de realisatie van concrete verzuchtingen van bewoners, maar de laatste jaren is de aandacht steeds meer komen te liggen op duurzame betrokkenheid van bewoners bij gemeentelijk beleid voor die dorpen. Mede daardoor hebben een groot deel van de bewonersgroepen die de laatste jaren zijn opgericht een permanent karakter aangenomen, al dan niet onder de vorm van een bewonersplatform of dorpsraad.

1.1.2 Naar een Oost-Vlaamse Vereniging Dorpsbelangen

Tijdens de bijeenkomst van DORP inZICHT – groepen in 2009 en 2010 is gebleken dat er bij die groepen een grote nood is om van elkaar te leren en daardoor de eigen praktijk te verrijken, maar ook om door bundeling van krachten en vanuit de eigen werking stem te geven aan de noden en behoeften van landelijk gebied en haar inwoners.

De voorbije jaren ging Samenlevingsopbouw Oost-Vlaanderen bij alle bewonersgroepen die actief zijn in Oost-Vlaams landelijk gebied ook na of die behoeften ruimer leefden en of er met andere woorden een draagvlak was voor de oprichting van een provinciale vereniging dorpsbelangen. In 2011 organiseerde Samenlevingsopbouw daartoe drie regionale bijeenkomsten in de regio's Meetjesland, Leie en Schelde, Waas en Dender en Vlaamse Ardennen. Op die manier bereikten ze een 40-tal bewonersgroepen die aangaven een meerwaarde te zien in de oprichting van een Oost-Vlaamse Vereniging Dorpsbelangen. Dit was voor Samenlevingsopbouw het signaal om de ingeslagen weg verder te bewandelen.

In 2012 werden stappen gezet naar een zelfstandige structuur voor de Vereniging en werd de inhoudelijke werking verder uitgeklaard; er werd werk gemaakt van een eigen website en van een memorandum voor de provinciale en lokale verkiezingen. Er is ook een bijeenkomst van groepen doorgegaan.

Voorts werd verwoed gezocht naar financiële middelen om een dergelijke vereniging op een zelfstandige basis te laten werken. Dit resulteerde in de bereidheid van een aantal instanties om de werking te ondersteunen. De Vlaamse overheid, de Provinciale landbouwkamer en SOM vzw brachten voldoende middelen samen om de indiensttreding van een halftijds personeelslid mogelijk te maken voor 2013 en 2014. In het kader van de oproep 'Buurten op den buiten' kreeg de Vereniging voor 2013 een subsidie van de Koning Boudewijnstichting.

1.2 Aansluiting bij het Vlaams beleid

Dit project sluit aan bij een aantal doelstellingen en acties die beschreven worden in de publicatie "Naar een Vlaams plattelandsbeleidsplan. Visie en aanzet tot actie", in 2009 uitgegeven door de Vlaamse Landmaatschappij in opdracht van de minister bevoegd voor Plattelandsbeleid.

In deze publicatie wordt meerdere malen verwezen naar het belang van participatie van burgers aan het beleid: *"De burger, ook de plattelandsbewoners, wordt steeds mondiger. Participatie en medezeggenschap maken volwaardig deel uit van het hedendaagse beleid. Ook gemeentebesturen zijn steeds meer overtuigd van de meerwaarde van participatief, gebiedsgericht beleid en zoeken naar geschikte instrumenten en methodes.*

*Experimenten met bewonersparticipatie en engagement (DORP inZICHT, bewonersplatforms, dorpshuizen, ...) leren dat bewoners verantwoordelijkheid kunnen nemen en willen meedenken over het mee ontwikkelen van hun woon- en leefomgeving. Deze voorbeelden bewijzen dat bewoners hun rol te vervullen hebben in het plattelandsbeleid, en een belangrijke gesprekspartner en actor zijn op het platteland."*²

Binnen haar algemene doelstellingen schrijft de VLM onder meer het volgende:

- *De plattelandsactoren stimuleren om samen te werken. Daaronder noteren zij onder meer de actie "Vlaanderen ondersteunt overleg en samenwerking tussen lokale bewonersinitiatieven (bv. projectgroepen DORP inZICHT, bewonersplatforms, dorpsraden, ...)".*³
- *Plattelandsbewoners laten participeren in dorpsontwikkeling. Daaronder noteren zij onder meer de acties "Vlaanderen informeert, stimuleert en financiert lokale overheden en middenveldorganisaties bij het introduceren, begeleiden en evalueren van participatieve methoden ter ondersteuning van beleidsbeslissingen" en "Vlaanderen stimuleert en ondersteunt de realisatie van geïntegreerde dorpsontwikkelingsvisies en -actieplannen en de betrokkenheid van bewoners daarbij".*⁴

In de beleidsbrieven van Vlaams minister-president Kris Peeters- bevoegd voor plattelandsbeleid - "Landbouw, Visserij en Plattelandbeleid. Beleidsprioriteiten 2011-2012" (p.48) en "Beleidsprioriteiten 2012-2013" (p.40) wordt uitdrukkelijk verwezen naar de publicatie "Naar een Vlaams plattelandsbeleidsplan":

² VERSTRAETE, E en ABSILLIS, S. (2009) *Naar een Vlaams plattelandsbeleidsplan: Visie en aanzet tot actie.* Brussel: id. Guido Clerx.p.8

³ VERSTRAETE, E en ABSILLIS, S. (2009) *Naar een Vlaams plattelandsbeleidsplan: Visie en aanzet tot actie.* Brussel: id. Guido Clerx.p.24

⁴ VERSTRAETE, E en ABSILLIS, S. (2009) *Naar een Vlaams plattelandsbeleidsplan: Visie en aanzet tot actie.* Brussel: id. Guido Clerx.p.26

Het Vlaams plattelandsbeleid besteedt aandacht aan het stimuleren van de lokale economie en de streekidentiteit, het versterken van de woon- en werkomgeving, het inzetten op de eigen sociaal-culturele waarden en noden en het verbeteren van landschap, milieu en natuur. Kortom, we willen in Vlaanderen investeren in de omgevingskwaliteit van het platteland en het randstedelijk gebied. Een verhoging van de bestuurskracht van de plattelandsgemeenten is daarbij een belangrijke randvoorwaarde. De doelstellingen van het plattelandsbeleid worden gerealiseerd via de drie sporen die in het basisdocument 'Naar een Vlaams plattelandsbeleidsplan' zijn beschreven:

- *het signaleren en bespreekbaar maken van plattelandsthema's en hiaten in het beleid;*
- *het opzetten van projectinitiatieven op Vlaams niveau;*
- *het ondersteunen en uitvoeren van gebiedsgerichte projecten.⁵*

"Buurten op den buiten" is dergelijk projectinitiatief op Vlaams niveau dat de Oost-Vlaamse Vereniging dorpsbelangen steun biedt:

In het voorjaar van 2012 namen de Koning Boudewijnstichting (KBS) en de Vlaamse Overheid (VLM) het initiatief om in navolging van de succesvolle campagne Buitengewone Buurten een campagne te lanceren waarbij iedereen die een goed idee of project heeft die het leven in zijn of haar buurt of dorp op het platteland aangenamer maakt, kans heeft op een financiële tegemoetkoming [...]. Voor veel bewoners betekent een dergelijk project de eerste maal dat ze zich kunnen inzetten voor de lokale gemeenschap, in dit geval heel concreet hun eigen buurt of dorp op het platteland. De Minister bevoegd inzake plattelandsbeleid wil hiermee lokale, bottom-up initiatieven mee ondersteunen om de sociale cohesie op het platteland te bevorderen.⁶

⁵ PEETERS, K. (2012) *Beleidsbrief. Landbouw, Visserij en Plattelandsbeleid. Beleidsprioriteiten 2012-2013. P.40*

⁶ PEETERS, K. (2012) *Beleidsbrief. Landbouw, Visserij en Plattelandsbeleid. Beleidsprioriteiten 2012-2013. P.42*

1.3 Huidige situatie

1.3.1 Leden algemene vergadering

In maart 2013 telt de vzw Oost-Vlaamse Vereniging Dorpsbelangen 17 leden waarvan 15 bewonersgroepen, SOM vzw en Samenlevingsopbouw Oost-Vlaanderen vzw.

1	Bewonersplatform Flora	Merelbeke
2	Bewonersplatform Munte	Merelbeke
3	Zchakel- Overlegplatform Zevergem	De Pinte
4	Bewonersplatform Schelderode	Merelbeke
5	Bewonersplatform Ursel inZicht	Knesselare
6	Wijkraad De Geem-Vlierkouter	Hamme
7	Dorpsraad Baardegem	Aalst
8	Dorpsraad Heldergem	Haaltert
9	Bewonersplatform Bottelare	Merelbeke
10	Dorpsraad Sinaai	Sint-Niklaas
11	Dorpsraad Lembeke	Kaprijke
12	Buurtcomité Drevensveld (Welle)	Denderleeuw
13	Bewonersplatform Beke	Waarschoot/Zomergem
14	Bewonersplatform Lemberge	Merelbeke
15	Bewonersplatform Oosteeklo	Assenede
16	SOM vzw	
17	Samenlevingsopbouw	

De bevoegdheden van de algemene vergadering staan beschreven in de oprichtingsakte van de Oost-Vlaamse Vereniging Dorpsbelangen vzw zoals in de bijlagen van het Belgisch Staatsblad bekend gemaakt.

1.3.2 Raad van bestuur

	Naam vertegenwoordiger	Bewonersgroep	Functie
1	Luc David	BPF Bottelare	Voorzitter
2	Sofie van Moortel	Dorpsraad Lembeke	Secretaris
3	Luc Joos	SOM vzw	Penningmeester
4	William Minnaert	Dorpsraad Heldergem	Bestuurder
5	Danny De Schrijver	Dorpsraad Baardegem	Bestuurder
6	Dirk Demeyere	Buurtcomité Drevensveld	Bestuurder

De bevoegdheden van de raad van bestuur staan beschreven in de oprichtingsakte van de Oost-Vlaamse Vereniging Dorpsbelangen vzw zoals in de bijlagen van het Belgisch Staatsblad bekend gemaakt.

1.3.3 Personeel

Op 2 mei 2013 werd Ellen Van Basselaere in dienst genomen als **educatief medewerker** van de vzw. De educatieve medewerker krijgt de verantwoordelijkheid voor de inhoudelijke en organisatorische uitbouw van de vereniging.

1.4 Partners

Bewonersgroepen in Oost-Vlaams landelijk gebied

De bewonersgroepen zijn de stuwende kracht in dit project: zij zetten mee de lijnen uit voor de toekomstige werking van de Vereniging en geven aan welke plattelandsthema's prioritair moeten worden aangepakt. Het bestuur van de Vereniging bestaat uit vertegenwoordigers van die bewonersgroepen. De bewonersgroepen zijn tegelijk ook de doelgroep van de Vereniging.

Lokale gemeente- en OCMW-besturen

Op gezette tijdstippen informeren we de lokale besturen over de werking van de Vereniging. We gaan met hen een samenwerking aan op het niveau van zowel de Vereniging als de lokale groepen. We hopen dat de Vereniging voor de lokale besturen een verrijking kan betekenen in het uittekenen en uitvoeren van gemeentelijk beleid naar hun dorpen. In dit verband rekenen wij erop dat zowel de lokale bewonersgroepen als de Vereniging voor hen kunnen uitgroeien tot volwaardige gesprekspartner voor hun plattelandsbeleid.

Provinciale en Vlaamse overheid

Wat is gezegd voor lokale besturen geldt ook voor de Provincie en Vlaanderen. Voor de provinciale en Vlaamse overheid kan een Oost-Vlaamse Vereniging Dorpsbelangen een belangrijke partner zijn inzake de beleidsvoorbereiding en –uitvoering voor het platteland. De Vereniging kan beschouwd worden als een klankbord waaraan het beleid kan afgetoetst worden, meer nog, als een partner met wie ze samen het plattelandsbeleid kunnen uittekenen. We hopen van deze overheden ook in de toekomst de nodige financiële en/of inhoudelijke/personele ondersteuning te verkrijgen.

Middenveld- en andere (plattelands)organisaties (bvb. Vormingplus, De Wakkere Burger, Plattelandsacademie, Natuurpunt, ...)

Middenveld- en andere (plattelands)organisaties kunnen een belangrijke rol spelen in de verdere uitbouw van de Vereniging, zowel op methodisch als op inhoudelijk vlak. We denken met betrekking tot vorming bvb. aan Vormingplus, Plattelandsacademie en De Wakkere Burger. Daarnaast denken we aan organisaties en diensten die over heel wat kennis en ervaring beschikken m.b.t. een bepaald thema dat speelt in Oost-Vlaams landelijk gebied. Dergelijke organisaties kunnen een rol spelen in het begeleiden van de thematische werkgroepen die vanuit de Oost-Vlaamse Vereniging Dorpsbelangen zullen ontstaan (bvb. Landelijke Beweging, Bond Beter Leefmilieu, Natuurpunt, vzw Trage Wegen, Vlaams Huurdersplatform, Kwaliteitskamer, VLM, ...).

Verenigde Verenigingen

De "Verenigde Verenigingen" is de spreekbuis van het middenveld. Via deze vereniging werden we o.m. in contact gebracht met de Verenigingen voor Verkeersveiligheid en de vzw Mobiel21 die ons met hun kennis en ervaring kunnen bijstaan in alles wat te maken heeft met verkeer en mobiliteit.

Ook in de toekomst zal deze vereniging ons in contact kunnen brengen met interessante partnerorganisaties om samen met hen dieper in te gaan op een aantal plattelandsthema's. Ook voor die potentiële partners kan een Oost-Vlaamse Vereniging Dorpsbelangen een meerwaarde betekenen: zij worden in contact gebracht met een doelgroep die ze tot nu toe heel moeilijk kunnen bereiken en kunnen op die manier het draagvlak voor hun werking vergroten.

VVSG - VVP

Via deze organisaties hopen we het belang van een dergelijke Vereniging ingang te laten vinden, niet enkel bij lokale besturen in onze provincie, maar ook bij andere provincies waardoor het model dat hier wordt ontwikkeld verder kan worden verspreid over Vlaanderen. We hopen dat zo een brede beweging kan tot stand komen van inschakeling van bewoners bij het uitwerken en uitvoeren van plattelandsbeleid.

Nederlandse verenigingen kleine kernen (provinciaal en landelijk)

De provinciale en landelijke vereniging(en) zullen hoofdzakelijk een inspirerende en reflecterende rol spelen. Hun – in vele gevallen jarenlange – ervaring kan een cruciale rol spelen bij de uitbouw van de Oost-Vlaamse variant. Daarnaast zijn zij ook vragende partij om mogelijke samenwerkingsverbanden te bekijken en uit te werken.

Private / financierende partners (bvb. Stichtingen zoals Koning Boudewijnstichting of CERA Foundation, bankinstellingen, winkelketens, koepelorganisaties,...)

In de loop van het project zullen heel wat private partners worden gecontacteerd met de vraag of zij de Oost-Vlaamse Vereniging Dorpsbelangen financieel (en waar mogelijk en nuttig ook inhoudelijk) willen ondersteunen. We zullen proberen om met de hulp van een aantal financierende partners een klaverbladmodel in te vullen.

2. MISSIE, VISIE EN AMBITIE

2.1 Missie

De vereniging stelt zich tot doel om lokale bewonersgroepen die actief zijn op het platteland en die de belangen van plattelands- en dorpsontwikkeling behartigen, te ondersteunen, te informeren en te inspireren, met mekaar in contact te brengen en ervaring te laten uitwisselen.

Voorts beoogt de vereniging lokale besturen te ondersteunen in hun plattelandsbeleid en de betrokkenheid van bewoners daarbij en de relaties tussen bewonersgroepen en lokale besturen te optimaliseren.

De vereniging werpt zich ook op als gesprekspartner in het uittekenen van lokaal, provinciaal en Vlaams plattelandsbeleid vanuit de ervaringen en deskundigheid van bewoners.

De vereniging stelt zich tevens tot doel om de resultaten van deze inspanningen te bestendigen en de opgedane kennis uit te dragen naar andere provincies.

2.2 Visie

De Oost-Vlaamse Vereniging Dorpsbelangen wil de belangen van de bewoners op het Oost-Vlaams platteland behartigen en hen daardoor sterker maken.

2.3 Ambitie

Sinds begin 2013 staat de Oost-Vlaamse Vereniging Dorpsbelangen op eigen benen met nog een beperkte ondersteuning van Samenlevingsopbouw Oost-Vlaanderen. Om de werking van de Vereniging te verzekeren voor de toekomst is het dus zaak om ze in 2013 te versterken op vlak van organisatie, wat zowel betrekking heeft op bestuurlijke en financiële zaken als op verhoging van draagvlak bij bewoners(groepen), overheden en partners. Daarvoor is de inzet van minstens een deeltijds gekwalificeerd personeelslid en een geëngageerde vrijwilligersgroep nodig. Dit werd verzekerd vanuit de raad van bestuur en de aanwerving van een personeelslid begin mei 2013.

Daarnaast willen we, mede op basis van de uitkomst van de bewonersbijeenkomsten die reeds werden georganiseerd in 2011, vorm en structuur geven aan de inhoudelijke werking van de Vereniging Dorpsbelangen. We willen de vereniging sterk genoeg maken om via een (beperkt) ondersteuningsaanbod te kunnen ingaan op een aantal vragen/problemen die zich stellen bij lokale bewonersgroepen.

We zijn er echter van overtuigd dat een heel aantal problemen of bezorgdheden - maar ook kansen - in een dorp, zich niet enkel in dat ene dorp stellen maar door heel wat dorpen gedeeld worden. Daarom zal het in vele gevallen efficiënter en doelmatiger zijn om die uitdagingen in een bovenlokaal overleg aan te pakken. We denken hier bijvoorbeeld aan het wegtrekken van uitleenposten van bibliotheken of andere dienstverlening, de krimp van openbaar vervoer of toenemend sluipverkeer door het dorp.

Voor dit soort kwesties willen we binnen de Vereniging in een dorpenoverleg naar oplossingen of alternatieven op zoek gaan en daarrond beleidsaanbevelingen formuleren die dan weer moeten leiden tot gedragen oplossingen voor problemen waar heel wat gemeentebesturen en dorpen mee worstelen. Niet zelden zal het ook zo zijn dat bepaalde kwesties enkel door structurele wijzigingen op een hoger beleidsniveau kunnen worden opgelost en daarom willen we de vereniging ook zo gaan ontwikkelen dat ze in staat is om voor dit soort aangelegenheden beleidsaanbevelingen en -voorstellen uit te werken en te gaan bepleiten zodat een leefbaarder platteland kan tot stand komen in een dialoog tussen beleid en bewoners.

We willen bij dit alles ook aandacht besteden aan de situatie van de meest kwetsbaren op het Oost-Vlaamse platteland: welke leefbaarheidsthema's moeten voor hen prioritair worden aangepakt, op welke manier kunnen we die thema's op de politieke agenda krijgen? En hoe kunnen we hen hier actief bij betrekken?

De Oost-Vlaamse Vereniging Dorpsbelangen heeft ten slotte ook – en niet in het minst – de ambitie om mee te werken aan de uitwerking en realisatie van het (Oost-)Vlaamse plattelandsbeleid dat nu slechts op een indirecte manier mee vorm wordt gegeven vanuit de bevolking (via plattelandsactoren en voeling die politici en ambtenarij hebben op het terrein).

We willen via de Oost-Vlaamse Vereniging Dorpsbelangen de stem van de bewonersgroepen laten horen zodat ze op die manier echt kunnen meewerken aan het uittekenen van het (Oost-)Vlaamse, maar ook het lokale plattelandsbeleid. De Oost-Vlaamse Vereniging Dorpsbelangen is trouwens de eerste in Vlaanderen die bewonersgroepen in landelijk gebied op provinciaal niveau verenigt. Een aanzet misschien naar gelijkaardige initiatieven in de andere provincies en de uitbouw van een Vlaamse Vereniging Dorpsbelangen die dan weer een ideale gesprekspartner kan worden voor Vlaams plattelandsbeleid. De vzw wil een schakel zijn tussen bewonersgroepen en lokale, provinciale en Vlaamse besturen maar ook tussen bewonersgroepen onderling. Op die manier wil de vzw de participatie en inspraak van de burger in het gemeentelijk beleid verzekeren, bevorderen, garanderen...

3. OPDRACHTEN

3.1 Opdrachten gericht op inhoudelijke werking

De 'Oost-Vlaamse Vereniging Dorpsbelangen' heeft bij haar oprichting volgende opdrachten voor zichzelf uitgetekend:

- bevorderen van de uitwisseling van kennis, praktijken en ervaringen tussen bewonersgroepen onderling, betrokken besturen onderling en bewonersgroepen en besturen;
- informeren van lokale bewonersgroepen over thema's en actualiteit (bvb. nieuwe subsidieoproepen) die hen aanbelangen;
- inspireren van lokale bewonersgroepen, zoals bijvoorbeeld goede praktijken van andere groepen in binnen- en buitenland;
- ondersteunen van lokale bewonersgroepen, lokale en regionale projecten en processen;
- behartigen van de belangen van kleine, landelijke kernen in Oost-Vlaanderen en hun inwoners;
- meehelpen aan het uittekenen van lokaal, provinciaal en Vlaams plattelandsbeleid vanuit de ervaring van bewoners.

Daarnaast kan de vereniging ook - op projectbasis - ondersteuningsopdrachten uitvoeren voor groepen, besturen en andere organisaties en inspelen op opportuniteiten die zich met betrekking tot dorps- en plattelandsontwikkeling aandienen.

De vzw kan ook projecten ondersteunen, opzetten en/of coördineren buiten het eigen werkingsgebied indien zij bijdragen tot de verwezenlijking van de algemene doelstelling van de vereniging.

3.2 Opdrachten gericht op de uitbouw van de organisatie

Naast deze taakstelling die gericht is op de inhoudelijke werking stelt de Oost-Vlaamse Vereniging Dorpsbelangen zich ook een aantal doelstellingen die meer op de Vereniging zelf gericht zijn:

- bij de doelgroep een voldoende draagvlak creëren door het lidmaatschap van een groot aantal bewonersgroepen en de bereidheid van een aantal onder hen om zich te engageren binnen het bestuur van de vereniging of een aantal thematische werkgroepen;
- bij de verschillende overheden een voldoende draagvlak creëren door hen te informeren, te sensibiliseren en te bevragen over hun verwachtingen en relatie met de groepen. We willen hen bewust maken van de grote meerwaarde die dergelijke vereniging kan bieden en een goede samenwerking met hen trachten op te zetten (win-winsituatie);
- de uitbouw van een goede structuur en organisatie, en het uitwerken en realiseren van een duidelijk plan dat de inhoudelijke richting van de Vereniging zal bepalen.
- de financiële en personele uitbouw van de Vereniging: We willen toewerken naar een klaverbladfinanciering die de vereniging in staat moet stellen om in lengte van jaren verder te functioneren. Binnen dat kader achten we de inzet van minstens één 0,5 VTE onontbeerlijk - later nog aan te vullen met extra projectmiddelen die de werkingsmogelijkheden van de Vereniging moeten verruimen.

4. ACTIES 2013-2014

4.1 Van bekendmaking tot gesprekspartner

De vzw wil op lokaal, provinciaal en Vlaams niveau voor eigen naambekendheid zorgen. Dit is de eerste stap naar het verwerven van een plaats als volwaardige gesprekspartner.

- **Lancering van de vzw**
De vzw organiseert begin 2014 een lanceringsmoment waarop Oost-Vlaamse bewonersgroepen uit landelijk gebied, externe organisaties, vertegenwoordigers van lokale, provinciale en Vlaamse besturen... worden uitgenodigd.
- **Herkenbaarheid**
Om de herkenbaarheid van de vzw te bevorderen, ontwikkelt de vzw een huisstijl waarbij het logo van de vzw op verschillende manieren gebruikt vb. kopteksten documenten, mapjes, website, Facebook, e-mailhandtekening, drukwerk, promotiemateriaal...
- **Voorstellingsfolder**
De vzw maakt een voorstellingsfolder aan waarin de missie en doelstellingen duidelijk worden gemaakt. Deze folder moet er aantrekkelijk uitzien en de juiste contactgegevens van de vzw bevatten zodat het ook als visitekaart kan dienen. De folders worden opgestuurd naar de bewonersgroepen, externe organisaties, lokale, provinciale en Vlaamse besturen, interessante gesprekspartners...
- **Gesprekspartner**
De vzw wil zijn betrokkenheid bij lokaal, provinciaal en Vlaamse bestuur verhogen en als volwaardige gesprekspartner gezien worden bij besturen, externe organisaties en bewonersgroepen (zie 1.4 partners). De vzw wil evolueren van het geven van ongevraagd advies naar gevraagd worden om advies te geven.

4.2 Communicatie

Informatie over aangelegenheden die het platteland en de bewonersgroepen aanbelangen (vb. vormingsbijeenkomsten, projectoproepen, standpunten...) worden verzameld en gedeeld via de website, facebook, de nieuwsbrief en mailverkeer.

- **Website**
De vzw maakt een website op (www.dorpsbelangen.be) en zorgt voor de constante actualisatie van de website. Deze website bevat ook een kennisdatabank die de vzw onderhoudt. (zie verder)

- Facebook
De vzw maakt een facebookpagina aan en onderhoudt deze pagina. Dit onderhoud houdt in dat, indien mogelijk, minstens elke week iets op de pagina wordt geplaatst. Dit kan een statusverandering of nieuw bericht zijn, maar de vzw kan ook iets delen op zijn pagina.
- Nieuwsbrief
De vzw maakt zo vaak als mogelijk een nieuwsbrief op. Hiervoor wordt eenzelfde lay-out aangehouden. In deze nieuwsbrief worden artikels geplaatst over voorbije en verwachte evenementen. In elke nieuwsbrief wordt een andere bewonersgroep voorgesteld. Goede praktijken uit andere bewonersgroepen worden hierin vermeld. Actuele informatie met betrekking tot bewonersgroepen of het platteland komt hier aan bod.
- Mailverkeer
Via mail worden de bewonersgroepen op de hoogte gebracht van komende evenementen.
- Pers
De vzw onderhoudt zijn perscontacten en stuurt hen artikels en foto's van verschillende initiatieven die de vzw neemt.

4.3 Kennisdeling

De vzw wil bewonersgroepen op verschillende manieren informeren over plattelandsthema's en actualiteiten.

- Organiseren van vormingsbijeenkomsten
De vzw organiseert in 2013 en 2014 gratis vormingsbijeenkomsten voor Oost-Vlaamse bewonersgroepen uit landelijk gebied en vertegenwoordigers van (boven)lokale besturen. De bewonersgroepen worden geïnformeerd over actuele thema's door eventueel externe gespecialiseerde organisaties. Daarnaast is er aandacht voor thema's zoals de werking van een lokaal bestuur, de communicatie tussen een lokaal bestuur en een bewonersgroep, de communicatie tussen bewonersgroepen en dorpsbevolking, het bereiken en betrekken van bewoners en met name van nieuwe inwoners in het dorp, verhoudingen tussen oude en nieuwe inwoners van het dorp...
- Kennisdatabank
De vzw maakt een kennisdatabank aan waar alle relevante informatie (documenten, linken van externe organisaties...) wordt verzameld en gedeeld. Dit kan informatie zijn over bepaalde inhoudelijke thema's zoals verkeer en mobiliteit, gemeentelijke meerjarenplanning, herbestemming kerken... of over het verhogen van de deskundigheid van de bewonersgroep.

Maar hij kan bijvoorbeeld ook informatie bevatten over goede praktijken van andere bewonersgroepen in binnen- en buitenland. Deze kennisdatabank zal te vinden zijn op de website.

- **Vormingspakket**
Om de deskundigheid van de bewonersgroepen te verbeteren wil de vzw vormingspakketten opmaken. Dit kan in samenwerking met organisaties en diensten die gespecialiseerd zijn in een welbepaalde materie. Met die vormingspakketten moeten bewonersgroepen zelf aan de slag kunnen in hun dorp via de handleiding of ze kiezen ervoor de educatief medewerker dit te laten doen. De pakketten zijn eerder praktijkgericht en hebben de bedoeling dat bewonersgroepen met de bewoners van hun dorp over een bepaald thema aan de slag kunnen. Deze pakketten kunnen een uitvloeisel zijn van een vormingsbijeenkomst, maar dit is geen vanzelfsprekende link.
- **Communicatiekanalen**
Via de verschillende communicatiekanalen (website, nieuwsbrief, facebook...) wil de vzw kennis delen over:
 - Projectoproepen, subsidies...
 - Goede praktijken andere bewonersgroepen
 - Inhoudelijke thema's
 - Actualiteit
 - ...

4.4 Netwerking

Via netwerking wil de vzw zijn draagvlak vergroten.

- het opzetten en onderhouden van een ledenadministratie;
- het werven van leden door niet aangesloten bewonersgroepen systematisch te benaderen met uitnodigingen per mail/post en eventueel telefonisch contact;
- voorstellen van de vzw aan (nieuwe) leden en het nagaan van hun verwachtingen van de vzw;
- het in kaart brengen van de bewonersgroepen uit Oost-Vlaanderen;
- contact zoeken en onderhouden met plattelandsgemeenten (bestuurders, medewerkers en raadsleden) en relevante organisaties (bijvoorbeeld inschrijven op nieuwsbrief, eigen nieuwsbrief opsturen naar plattelandsgemeenten en relevante organisaties...).

4.5 Belangenbehartiging, advies en ondersteuning

De vzw behartigt de belangen van het platteland en de plattelandsbewoners vanuit hun eigen beleving en plaatst deze op de lokale en bovenlokale politieke agenda.

- de vzw maakt dossiers op over verschillende thema's die de bewonersgroepen aanbelangen;
- de vzw brengt bewonersgroepen en lokale besturen samen in intergemeentelijke participatieorganen of werkgroepen rond bepaalde thema's;
- de vzw schrijft (gevraagd of op eigen initiatief) adviezen uit naar lokale, provinciale en Vlaamse besturen in naam van de bewonersgroepen;
- de vzw werpt zich op als gesprekspartner / klankbord voor lokaal, provinciaal en Vlaams plattelandsbeleid;
- de vzw ondersteunt de bewonersgroepen in het verkrijgen van inspraak bij hun lokale besturen;
- de vzw ondersteunt lokale besturen in hun relatie met bewonersgroepen.

4.6 Financiële en personele uitbouw

De vzw gaat steeds op zoek naar nieuwe subsidies bij verschillende partners. De vzw vraagt verschillende evenementensponsoring aan.

5. PLANNING

In het voorjaar werd de Oost-Vlaamse Vereniging Dorpsbelangen vzw opgericht, de Algemene Vergadering en Raad van Bestuur werden geïnstalleerd en er werd werk gemaakt van een goed draaiende **bestuursploeg** voor de vereniging met wie we de krijtlijnen voor de verdere werking uittekenen. Sinds 2 mei 2013 werd een personeelslid in dienst genomen om de werkzaamheden te leiden en onder andere - samen met de bestuursploeg - een antwoord te

formuleren op de vraag welke **functies** de vereniging zal opnemen en in welke mate dat zal gebeuren, bvb. in de sfeer van belangenbehartiging, informatie, ondersteuning, organisator van bijeenkomsten, ... Daarnaast zullen we voor de bestuurs- en gewone leden een **ondersteunings- en vormingspakket** uitwerken. We zullen ook verdere gesprekken aangaan met mogelijke (financierende) partners.

We willen een aantal **communicatiekanalen** ontwikkelen en verder uitbouwen. De website van de Vereniging is inmiddels al online, deze wordt voortdurend geupdate en vernieuwd. Ook werd een facebookpagina aangemaakt als (discussie)forum waar bewonersgroepen met elkaar in contact kunnen komen. Verder werd reeds een eerste nieuwsbrief verstuurd en verwachten we tegen eind 2013 drukklare voorstellingsfolders. Voorts zetten we ter bekendmaking van de vereniging een aantal (individuele) **contactmomenten** met bewonersgroepen op. Een tiental bewonersgroepen werden reeds bezocht.

We willen vormingsbijeenkomsten organiseren met als doel bewonersgroepen te informeren maar ook met elkaar in contact te brengen. In **juni, september, oktober en december** vinden **vormingsbijeenkomsten** plaats. In **februari 2014** willen we de vereniging **officieel opstarten**. We denken aan de organisatie van een **officieel lanceringsmoment** in aanwezigheid van zowel bewonersgroepen als vertegenwoordigers van Vlaamse, provinciale en lokale overheden. Dit lanceringsmoment wordt gekoppeld aan een vijfde vormingsbijeenkomst en algemene vergadering.

In 2013 en de volgende jaren wordt een thematische werking uitgebouwd, bvb. rond dienstverlening in dorpen, zwakke weggebruikers, wonen, ruimtelijke ordening, .. die onderwerp zal zijn van regionale of provinciale themabijeenkomsten en verdiepende werkgroepen; deze thematische werking moet de lokale groepen en de vereniging in wording aanwijzingen geven voor toekomstige werking van de vereniging.

Er werd hiervoor reeds een **kennisdatabank** opgemaakt die publiek toegankelijk is via de website. Die databank zal relevante informatie bevatten voor bewonersgroepen: contactgegevens van bewonersgroepen, verenigingen, organisaties, regelgeving m.b.t. vzw's, vrijwilligerswerk, verzekeringen e.d., overheids- en andere informatie m.b.t. plattelandsthema's, "good practices", overzicht van subsidiekanalen en projectoproepen...

In het kader van die thematische werking zullen we duurzame contacten opbouwen met **externe organisaties** die in een bepaald thema dat speelt op het platteland, gespecialiseerd zijn (zo hebben wij nu bvb. al contacten met de Verenigde Verenigingen, de Vereniging voor Verkeersveiligheid, de vzw Mobil21 en het CRKC die zeer geïnteresseerd zijn in samenwerking met een vereniging dorpsbelangen).

Voorts willen we de werking van de Vereniging naar andere provincies en partners uitdragen om zo mogelijk ook in andere provincies een dergelijke beweging te laten ontstaan of vanuit de Oost-Vlaamse Vereniging een Vlaamse Vereniging uit te bouwen; veel zal daarbij uiteraard afhangen van de financiële middelen en het draagvlak dat in andere provincies kan gecreëerd worden.

Tegen 2015 willen we voldoende bestuurskracht en draagvlak hebben ontwikkeld en financiële steun verworven om de werking in de komende jaren te kunnen verder zetten. Zowel het inhoudelijke als het financiële plaatje moet kloppen en we willen bereiken dat de Vereniging door de verschillende besturen **erkend** wordt **als gesprekspartner** inzake (Oost-) Vlaams plattelandbeleid.

